



UPREST Projekt

*Modul 1*

# Temelji održivog turizma





Cilj je upoznati se s konceptom održivog turizma, njegovom važnošću i njegovim utjecajem na lokalne zajednice i okoliš.

# Održivi turizam

# Ključni sadržaj

## Uvod u održivi turizam

- Definicija i načela održivog turizma.
- Trostruki krajnji učinak: Ekonomski održivost, socijalna jednakost, zaštita okoliša.

## Održivi turizam: Globalni i lokalni utjecaj

- Studije slučaja uspješnih inicijativa održivog turizma.
- Negativni učinci turizma i kako održivost može ublažiti te učinke.

## Uloga politike i regulacije

- Pregled međunarodnih i nacionalnih politika kojima se promiče održivi turizam.
- Uloga certifikata i standarda u održivim turističkim praksama.





Co-funded by  
the European Union

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.  
[Project number 2021-1-SE01-KA220-VET-000028065]



[www.uprest.eu](http://www.uprest.eu)



UPREST Projekt

*Istraživanje*  
**Ključna načela  
održivog turizma**

LEKCIJA 1: TEMELJI ODRŽIVOG TURIZMA

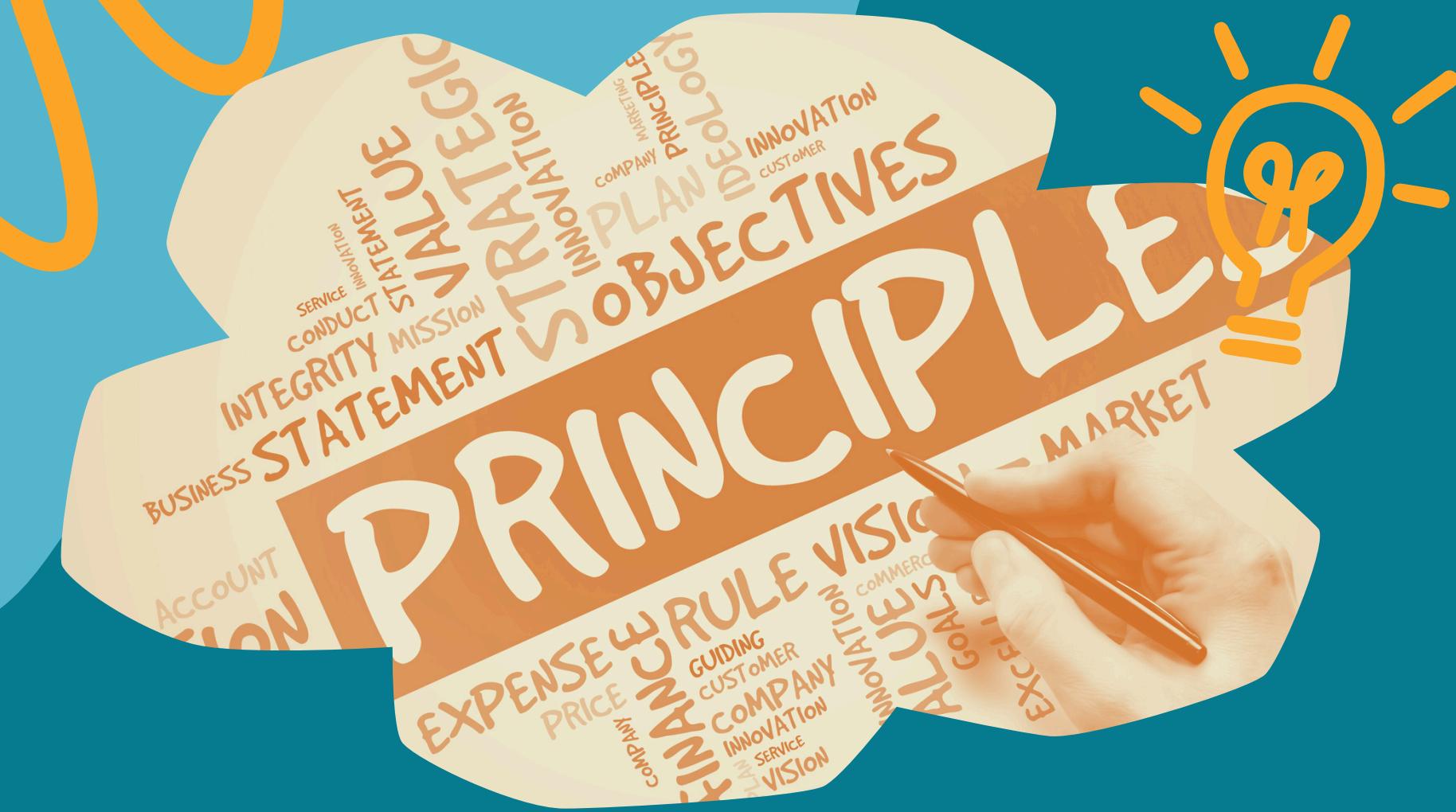


# Održivi turizam

Održivi turizam temelji se na nizu ključnih načela osmišljenih kako bi se osiguralo da razvoj turizma bude pozitivno iskustvo za lokalno stanovništvo, turističke tvrtke te same turiste.

Ta načela pomažu u smanjenju negativnih društvenih, ekonomskih i ekoloških utjecaja uz istodobno jačanje kulturnog integriteta i ekološko očuvanje destinacija.





# Ključna načela

održivog turizma prema glavnim međunarodnim institucijama su:

- **SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIŠ**
- **POTPORA LOKALNIM GOSPODARSTVIMA**
- **OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE**
- **PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE**
- **OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI**
- **EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA O ODRŽIVOSTI**
- **DUGOROČNO PLANIRANJE**

# Smanjenje utjecaja na okoliš

Smanjenje onečišćenja, otpada, potrošnje energije i potrošnje vode radi zaštite prirodnih staništa i očuvanja krajolika.

- SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIŠ
- POTPORA LOKALnim GOSPODARSTVIMA
- OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE
- PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE
- OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI
- EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA O ODRŽIVOSTI
- DUGOROČNO PLANIRANJE

# Potpore lokalnim gospodarstvima

Poticanje korištenja lokalnih usluga i robe kako bi se osigurala široka rasprostranjenost turističkih koristi, osobito otvaranjem radnih mjeseta i stvaranjem prihoda za lokalna poduzeća.



- SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIŠ
- POTPORA LOKALNIM GOSPODARSTVIMA
- OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE
- PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE
- OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI
- EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA O ODRŽIVOSTI
- DUGOROČNO PLANIRANJE

# Očuvanje kulturne baštine

Poštivanje i očuvanje kulturne baštine i tradicije destinacije, uključujući potporu za očuvanje povijesnih lokaliteta i poticanje kulturne razmjene i razumijevanja.



- SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIS
- POTPORA LOKALnim GOSPODARSTVIMA
- OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE
- PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE
- OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI
- EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA O ODRŽIVOSTI
- DUGOROČNO PLANIRANJE

# Pružanje smislenih iskustava za turiste

Pružanje turistima doživljajnog i značajnog iskustva koje potiče dublje razumijevanje o lokalnim ekološkim i kulturološkim pitanjima.



- SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIS
- POTPORA LOKALNIM GOSPODARSTVIMA
- OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE
- PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE
- OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI
- EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNISTVA O ODRŽIVOSTI
- DUGOROČNO PLANIRANJE

# Osiguravanje socijalne jednakosti

Osiguravanje da razvoj turizma doprinosi socijalnoj jednakosti i blagostanju, uključujući pristupačnost za sve, poštene radne prakse i doprinos socijalnoj infrastrukturi i uslugama.

- SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIS
- POTPORA LOKALnim GOSPODARSTVIMA
- OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE
- PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE
- OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI
- EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA O ODRŽIVOSTI
- DUGOROČNO PLANIRANJE

# Educiranje turista i lokalnog stanovništva o održivosti

Podizanje svijesti, kako među turistima, tako i među lokalnim zajednicama, o važnosti održivih turističkih praksi.

- SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIŠ
- POTPORA LOKALNIM GOSPODARSTVIMA
- OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE
- PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE
- OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI
- EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA O ODRŽIVOSTI
- DUGOROČNO PLANIRANJE

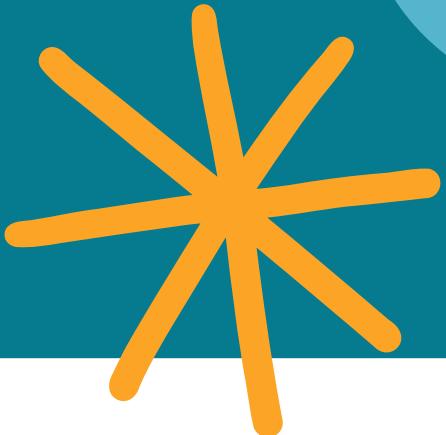
# Dugoročno planiranje

Primjena dugoročne perspektive za razvoj održivog turizma, uključujući pažljivo planiranje i upravljanje resursima kako bi se izbjegao prekomjerni turizam i osigurala održivost razvoja tijekom vremena.



- SMANJENJE UTJECAJA NA OKOLIŠ
- POTPORA LOKALnim GOSPODARSTVIMA
- OČUVANJE KULTURNE BAŠTINE
- PRUŽANJE SMISLENIH ISKUSTAVA ZA TURISTE
- OSIGURAVANJE SOCIJALNE JEDNAKOSTI
- EDUCIRANJE TURISTA I LOKALNOG STANOVNIŠTVA O ODRŽIVOSTI
- DUGOROČNO PLANIRANJE

# Preporuke za daljnje čitanje:



## Preporuke za daljnje čitanje:

- Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih naroda (UNWTO) pruža mnoštvo informacija o održivom turizmu, uključujući smjernice i politike s ciljem maksimiziranja društveno-ekonomskih doprinosova turizmu uz minimiziranje potencijalnih negativnih utjecaja. Posjetite njihovu službenu stranicu: [UNWTO - Sustainable Development](#)
- Globalno vijeće za održivi turizam (GSTC) upravlja globalnim standardima za održiva putovanja i turizam, nudeći kriterije i pokazatelje za održive prakse. Njihove izvore možete pronaći ovdje: [GSTC - Criteria](#)
- Međunarodno društvo za ekoturizam (TIES) pruža uvide i obrazovne sadržaje o ekoturizmu, podskupu održivog turizma usmjerenog na ekološku zaštitu i edukaciju putnika o prirodnom okruženju. Njihova internetska stranica je: [TIES - Ecotourism](#)



Co-funded by  
the European Union

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.  
[Project number 2021-1-SE01-KA220-VET-000028065]



[www.uprest.eu](http://www.uprest.eu)



UPREST Projekt

*Pregled*

# Ključne politike i certifikati u održivom turizmu

MODUL 1 : TEMELJI ODRŽIVOG TURIZMA



# Ključne politike i certifikati

Održivi turizam je sve više prepoznat kao ključna sastavnica političkih i regulatornih okvira, kako na razini Europske unije (EU), tako i unutar pojedinačnih država članica kao što su: Italija, Švedska i Hrvatska.

Ove politike i certifikati imaju za cilj promicanje odgovornih praksi putovanja, minimaliziranje utjecaja na okoliš i osiguravanje da razvoj turizma pogoduje lokalnim zajednicama.



# Politike i certifikati Europske unije



## EU Znak za okoliš

Znak za okoliš EU-a je dobrovoljna oznaka dodijeljena proizvodima i uslugama, uključujući turistički smještaj koji ima smanjen utjecaj na okoliš tijekom svog životnog ciklusa. To služi kao vodič potrošačima koji su u potrazi za odabirom zelenijih smještaja. [European Commission's environment page](#).

## Europska povelja o održivom turizmu

Europska povelja o održivom turizmu (ECST) je praktičan alat za upravljanje koji omogućuje zaštićenim područjima održiv razvoj turizma. Ista potiče visoku razinu uključenosti dionika i promiče uravnotežen pristup među gospodarskim, socijalnim i ekološkim aspektima turističkog razvoja. [Europarc Federation](#).

## Strategija EU za održivi turizam

Strategija EU za održivi turizam ima za cilj osigurati da turizam EU bude održiv za okoliš, uključiv za društvo te otporan na buduće izazove. Usmjeren je na jačanje konkurentnosti turističkog sektora uz očuvanje njegove društvene i kulturne baštine te smanjenje ekološkog otiska. [European Commission's official page](#)

# Italija



## Talijanska povelja održivog razvoja

Talijanska povelja održivog razvoja (CSTI): CSTI je certifikat koji se odnosi na cijeli teritorij Italije, promičući održivo upravljanje turističkim destinacijama. Usredotočuje se na zaštitu okoliša, poboljšanje lokalne kulture te razvoj zajednice.

## Legambiente Turismo

Legambiente Turismo: Ovo je ekološki certifikat za talijanska turistička poduzeća koja usvajaju ekološki prihvatljive prakse. Isti obuhvaća aspekte kao što su ušteda energije, smanjenje otpada te promicanje lokalne kulture i proizvoda.



# Švedska



## Najbolje od prirode

Vodeća švedska ekoturistička oznaka, "Najbolje od prirode" (Nature's Best) osigurava da visoki standardi ekološke odgovornosti, poštivanje lokalne kulture i pozitivni doprinosi lokalnom gospodarstvu ispunjavaju aktivnosti certifikacije. [Nature's Best website](#)

## Svanen

Svanen (ekološka oznaka "Nordijski labud" (The Nordic Swan)): Službena eko-oznaka održivosti za nordijske zemlje, uključujući Švedsku, kojom se potvrđuje široki raspon proizvoda i usluga, uključujući turistički smještaj i atrakcije, na temelju njihova utjecaja na okoliš.



# Croatia

## Crosto

Hrvatski opservatorij održivog razvoja turizma (CROSTO): Dio UNWTO-ove Međunarodne mreže opservatorija održivog turizma, CROSTO prati i procijenjuje utjecaje turizma u Hrvatskoj na okoliš i društvo kako bi se usmjerile prakse održivog turizma. UNWTO's website

## Eco Domus

Ovo je program certifikacije za male smještajne objekte u Hrvatskoj koji zadovoljavaju specifične ekološke i održive turističke kriterije. Program potiče uporabu ekološki prihvatljivih proizvoda, štednju energije te smanjenje otpada.



# Zaključci

Ove politike i certifikati su dio širih nastojanja u promociji održivih turističkih praksi koje poštuju okoliš, lokalnu kulturu i zajednicu. One služe kao okvir destinacijama i poduzećima u provedbi održivih praksi i ponudi turističkih mogućnosti za odgovorna putovanja. Kroz ove inicijative, Italija, Švedska i Hrvatska rade na tome da razvoj turizma pozitivno doprinese, kako sadašnjem, tako i budućem, blagostanju njihovih prirodnih i kulturnih dobara.





Co-funded by  
the European Union

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.  
[Project number 2021-1-SE01-KA220-VET-000028065]



[www.uprest.eu](http://www.uprest.eu)